

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Strasbourg den 12.9.2023
COM(2023) 533 final/2

2023/0323 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om bekämpande av sena betalningar vid affärstransaktioner

(Text av betydelse för EES)

{SEC(2023) 313 final} - {SWD(2023) 312 final} - {SWD(2023) 313 final} -
{SWD(2023) 314 final}

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

Varje år utfärdas omkring 18 miljarder fakturor inom EU, alltså fler än 500 varje sekund¹. Tillförlitliga betalningsflöden är nödvändiga för att göra EU:s ekonomi, och särskilt små och medelstora företag, mer konkurrenskraftig.

Varor och tjänster levereras ofta mot uppskjuten betalning: leverantören (borgenären) beviljar kunden (gäldenären) en betalningsfrist för att betala fakturan (handelskredit), efter det att varorna har levererats eller den tjänst som överenskommits i avtalet har tillhandahållits. Sena betalningar är betalningar som inte görs inom den avtalade eller lagstadgade tidsfristen. De påverkar företag inom alla sektorer² och i alla medlemsstater³ och drabbar i oproportionerligt hög grad små och medelstora företag⁴.

Den grundläggande orsaken till sena betalningar är skillnaden i förhandlingsposition mellan en stor mellan en stor kund (gäldenär) och en mindre leverantör (borgenär). Följden av denna skillnad blir ofta att leverantören tvingas acceptera oskäligen betalningsvillkor. För gäldenärer är sena betalningar en attraktiv finansieringsform som inte kostar gäldenären något, men som innebär en kostnad för borgenären. Detta förvärras av otillräckligheten i EU:s nuvarande rättsliga ram, direktiv 2011/7/EU (*direktivet om sena betalningar*), som saknar tillräckliga förebyggande åtgärder och lämpliga avskräckande åtgärder, och vars verkställighets- och indrivningsmekanismer är otillräckliga⁵.

Översynen av direktivet om sena betalningar tar itu med dessa brister, med det slutliga målet att förbättra betalningsdisciplinen för alla berörda aktörer (offentliga myndigheter, stora företag och små och medelstora företag) och skydda företag mot de negativa effekterna av betalningsförseningar i affärstransaktioner.

Översynen av direktivet om sena betalningar har inkluderats i kommissionens arbetsprogram 2023 under målet ”Ett Europa rustat för den digitala tidsåldern”.

• Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området

Att förbättra betalningsbeteendet vid affärstransaktioner är ett av målen i kommissionens meddelanden *Uppdatering av industristrategin 2020*⁶ och *En SMF-strategi för ett hållbart och digitalt EU*⁷. Översynen följer också upp rekommendationerna från plattformen *Fit for Future* i det yttrande som antogs i december 2021⁸ och Europaparlamentets resolution från 2019⁹. Detta initiativ bidrar också till målen i meddelandet *EU:s konkurrenskraft på lång sikt*

¹ Europeiska kommissionen (2019). Studie om utvärderingen av reglerna om fakturering i direktiv 2006/112/EG. Slutrapport.

² European Payment Report 2022.

³ European Payment Report 2022.

⁴ T., Nicolas, *Short-term financial constraints and SMEs' investment decision: evidence from the working capital channel*, Small Business Economics (2021).

⁵ *Final opinion 2021_SBGR2_06 Late payments_fup_0.pdf (europa.eu)*.

⁶ COM(2021) 350 final.

⁷ COM(2020) 103 final.

⁸ *Final opinion 2021_SBGR2_06 Late payments_fup_0.pdf (europa.eu)*.

⁹ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2019-0042_SV.html.

– efter 2030¹⁰. Denna översyn syftar i själva verket till att skapa rättvisa i affärstransaktioner, öka resiliensen hos små och medelstora företag och leveranskedjor, främja en mer utbredd användning av digitalisering och förbättra den finansiella kompetensen hos företagare. Direktivet om sena betalningar ingår i resultattavlan för Refit¹¹.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Direktivet om sena betalningar är nära kopplat till direktivet om otillbörliga handelsmetoder mellan företag i jordbruks- och livsmedelskedjan (*direktivet om otillbörliga handelsmetoder*). Det rättsliga förhållandet mellan de två texterna förklaras i skälen 17 och 18 och artikel 3.1 i direktivet om otillbörliga affärsmetoder. Direktivet om otillbörliga affärsmetoder inkräktar inte på de regler, påföljder och konsekvenser som fastställs i direktivet om sena betalningar. Bestämmelserna i direktivet om sena betalningar påverkar inte heller de regler som gäller inom den jordbruksbaserade livsmedelssektorn för värdefördelningsavtal, betalningar inom ramen för skolsystemet eller vissa betalningar vid försäljning av druvor, must och otappat vin inom vinsektorn.

Direktivet om sena betalningar reglerar betalningar vid affärstransaktioner mellan upphandlande myndigheter och huvudentreprenörer samt mellan entreprenörer och deras underleverantörer. I artikel 71.3 i direktiv 2014/24/EU och artikel 88.7 i direktiv 2014/25/EU om offentlig upphandling ges medlemsstaterna möjlighet att fastställa bestämmelser om direktbetalning till underleverantörer.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

- **Rättslig grund**

Artikel 114 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*) är den lämpliga rättsliga grunden för att detta initiativ ska kunna uppnå sina mål. Artikel 114 i EUF-fördraget är den lämpliga rättsliga grunden för åtgärder som syftar till att uppnå de mål som anges i artikel 26 i EUF-fördraget (harmonisering av nationella bestämmelser).

Det krävs EU-åtgärder för att säkerställa att alla medlemsstater har minimiregler för att förhindra sena betalningar, har rätt verkställighetsåtgärder och avskräckande åtgärder för att bekämpa sena betalningar och har lämpliga möjligheter till indrivning. I detta sammanhang är det riktade EU-ingripandet genom detta förslag i linje med subsidiaritetsprincipen.

Det nuvarande direktivet om sena betalningar är en omarbetning av det första direktivet om sena betalningar (direktiv 2000/35/EG), som grundar sig på artikel 95 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen. Dess översyn ligger därför inom EU:s och dess medlemsstaters gemensamma ansvarsområde (delade befogenheter).

- **Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)**

Sena betalningar påverkar alla medlemsstater. För att betalningar ska kunna göras utan dröjsmål krävs stränga och samordnade regler. Genomförandet av 27 nationella lösningar skulle sannolikt leda till brist på enhetliga regler, fragmentering av den inre marknaden och högre kostnader för företag som handlar över gränserna. EU-åtgärder är motiverade eftersom

¹⁰ COM(2023) 168 final.

¹¹ <https://op.europa.eu/webpub/com/refit-scoreboard/en/policy/10/10-6.html>.

sena betalningar påverkar alla affärstransaktioner vid offentlig upphandling och mellan företag, oavsett storlek. Som en översyn av befintlig EU-lagstiftning för att stärka dess bestämmelser kan den endast göras på EU-nivå.

Det krävs EU-åtgärder för att fastställa bestämmelser om ränta och ersättning, fastställa tydligare betalningsvillkor för transaktioner mellan företag, fastställa verkställighets- och övervakningsbestämmelser, säkerställa att det finns synergieffekter med ramen för offentlig upphandling.

- **Proportionalitetsprincipen**

Det planerade initiativet går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål. Det ålägger bara företagen den kostnad som krävs för att uppnå dessa mål och tillgodose de omedelbara behoven hos de parter som det är avsett för (t.ex. företag, särskilt små och medelstora företag) för att förhindra sena betalningar och se till att betalningar görs utan dröjsmål.

- **Val av instrument**

Det instrument som väljs är en förordning, som ersätter det nuvarande direktivet om sena betalningar. En förordning har många fördelar, bland annat att ta itu med den gränsöverskridande aspekten av sena betalningar. Med en förordning kommer viktiga aspekter, t.ex. den maximala betalningsfristen och maximala längden på kontrollförfaranden, dröjsmålsräntan och den fasta ersättningen, att vara desamma i hela EU och direkt tillämpliga. Samtidigt kommer medlemsstaterna att tillåtas anta strängare bestämmelser om vissa aspekter. I förordningen fastställs skyldigheter avseende tillsynsorgan, medlingssystem, kredithantering, utbildning i finansiella kunskaper och otillbörliga avtalsmetoder och avtalsbestämmelser, men det skulle vara upp till medlemsstaterna att komplettera dem i enlighet med sin nationella lagstiftning. Den nya förordningen skulle också införliva de bestämmelser i direktivet om sena betalningar som inte påverkas av översynen.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning**

I en efterhandsutvärdering av direktivet om sena betalningar¹² under 2015 bedömdes dess relevans, ändamålsenlighet, effektivitet, samstämmighet och EU-mervärde. Man drog slutsatsen att direktivet var relevant och effektivt och inte medförde några betydande kostnader för företag eller offentliga myndigheter. Den noterade dock även att rädslan för att skada affärsförbindelserna hindrade borgenärer som betalades sent från att hävda de rättigheter som direktivet ger dem. I 2021 års yttrande från plattformen *Fit for Future*¹³ presenterades tio rekommendationer om kort- och långsiktiga åtgärder för att hantera sena betalningar. Bland de kortsiktiga åtgärder som rekommenderas finns att definiera vad grovt otillbörliga metoder och klausuler innebär, att undersöka möjligheten att vända på bevisbördan för gäldenären för att göra det lättare för borgenärer att bevisa att det har förekommit missbruk, att uppmuntra små och medelstora företag att hävda sina rättigheter

¹² <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/400ecc74-9a54-11e5-b3b7-01aa75ed71a1>.

¹³ Final opinion 2021_SBGR2_06 Late payments_fup_0.pdf (europa.eu).

genom att ge råd och information om betalningsvillkor och göra betalningsvillkoren transparenta samt genom självreglering. De långsiktiga åtgärder som rekommenderas omfattar begränsning av de avtalade betalningsfristerna till högst 30 dagar för betalningar från ett stort företag till ett litet eller medelstort företag, e-fakturerings och statlig övervakning.

- **Samråd med berörda parter**

Kommissionen samrådde med ett stort antal berörda parter, däribland medlemsstaternas myndigheter, företag, särskilt små och medelstora företag, näringslivsorganisationer på EU-nivå och nationell nivå, privatpersoner och experter inom akademien. Samrådsverksamheten omfattade en inbjudan att lämna synpunkter, ett offentligt samråd, ett särskilt samråd med små och medelstora företag (SMF-panelen), bilaterala intervjuer med viktiga berörda parter och diskussioner med företrädare för medlemsstaterna. Den information som inhämtades användes som underlag för förslaget.

137 berörda parter svarade på inbjudan att lämna synpunkter och 117 svarade på det offentliga samrådet mellan den 12 januari och den 17 mars 2023¹⁴. SMF-panelen¹⁵ ägde rum mellan den 26 januari och den 16 mars 2023 och fick 939 svar.

Kommissionen anordnade bilaterala möten med viktiga berörda parter som företrädare för företag, särskilt små och medelstora företag¹⁶. Sena betalningar diskuterades också den 21 mars och den 31 maj 2023 vid möten i nätverket av företrädare för små och medelstora företag. Två möten hölls med expertgruppen för sena betalningar¹⁷ den 10 oktober 2022 och den 13 januari 2023. En stor majoritet av berörda parter bekräftade att sena betalningar i hög grad påverkade företagen, särskilt små och medelstora företag.

Nästan alla rådfrågade grupper av berörda parter uttryckte sitt stöd för en översyn av direktivet. Vissa berörda parter påpekade dock att strängare regler stred mot de europeiska företagens avtalsfrihet. De flesta berörda parter stödde alternativet att begränsa betalningsfristen för transaktioner mellan företag, med en preferens på 30 dagar. Endast ett fåtal berörda parter motsatte sig idén om att begränsa betalningsfristen. Många berörda parter stödde alternativet att tillhandahålla utbildning i kredithantering och finanskunskap och att inrätta ett europeiskt betalningsobservatorium. Av samrådet framgick att dröjsmålsränta och ersättning vid sen betalning sällan betalas. Berörda parter var för en automatisk räntebetalning.

- **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

I sin insamling och användning av sakkunskap använde kommissionen resultaten av befintliga utvärderingar och rapporter: Efterhandsutvärderingen av direktivet om sena betalningar¹⁸, kommissionens rapport till Europaparlamentet och rådet om genomförandet av direktivet om sena betalningar (och det åtföljande arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar)¹⁹,

¹⁴ Återkopplingen finns här: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13665-Late-payments-update-of-EU-rules_sv.

¹⁵ SMF-panelen gör det möjligt för kommissionen att specifikt nå ut till små och medelstora företag och organiseras i samarbete med kommissionens partner i Enterprise Europe Network.

¹⁶ Förteckningen över dessa möten bifogas konsekvensbedömningen.

¹⁷ Register över kommissionens expertgrupper och liknande organ (europa.eu).

¹⁸ <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/400ecc74-9a54-11e5-b3b7-01aa75ed71a1>.

¹⁹ COM(2016) 534 final.

Europaparlamentets resolution om genomförandet av direktivet om sena betalningar²⁰ och yttrandet från plattformen *Fit for Future* om direktivet om sena betalningar²¹.

Resultaten av studier och undersökningar beaktades också: De europeiska betalningsrapporterna²², rapporterna om resultatgranskning av små och medelstora företag²³, GFC:s studier om sena betalningar och företag²⁴ och om bedömning av den ekonomiska effekten av snabbare betalningar i transaktioner mellan företag²⁵ samt Europeiska kommissionens studier om transaktioner mellan företag²⁶ och om att bygga upp en ansvarsfull betalningskultur²⁷.

Kommissionen har också tagit hänsyn till flera av EU-domstolens senaste domar. I den föreslagna texten till förordningen klargörs att den fasta ersättningen ska betalas per faktura och inte per avtal, i enlighet med förhandsavgörandet i mål C-585/20 av den 20 oktober 2022²⁸. I samma dom klargjorde domstolen också att förfarandet för kontroll eller godkännande av varor eller tjänster ska ingå i avtalet endast om varornas eller tjänsternas art motiverar ett sådant förfarande. I förslaget till förordning införlivas även domen i mål C-122/18 av den 28 januari 2020, enligt vilken den skyldighet som medlemsstaterna åläggs genom direktivet avser deras offentliga myndigheters faktiska efterlevnad av de betalningsvillkor som fastställs i direktivet²⁹. Slutligen klargörs det datum då dröjsmålsränta upphör att löpa, i enlighet med förhandsavgörandet i mål C-256/15 av den 15 december 2016³⁰.

• Konsekvensbedömning

Nämnden för lagstiftningskontroll granskade konsekvensbedömningsrapporten den 10 maj 2023 och avgav ett positivt yttrande med reservationer den 12 maj 2023³¹. Styrelsens rekommendationer togs upp i den slutliga versionen av konsekvensbedömningen. I konsekvensbedömningen analyserades olika politiska alternativ för att uppnå tre specifika mål. Under det första målet, **att förhindra att betalningsförseningar uppstår**, fokuserar de identifierade politiska åtgärderna (**alternativ 1**) på förhandlingsstadiet i en affärstransaktion, eftersom sena betalningar ofta är resultatet av otillbörliga eller oskäligen betalningsvillkor i avtalet. Olika alternativ för den maximala betalningstiden i transaktioner mellan företag bedömdes, inbegripet den maximala varaktigheten för kontrollförfarandet för att säkerställa att varor eller tjänster uppfyller avtalskraven. Möjligheten att göra utbildning i kredithantering

²⁰ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2019-0042_SV.html.

²¹ [Final opinion 2021 SBGR2_06 Late payments_fup_0.pdf \(europa.eu\)](#).

²² <https://www.intrum.com/publications/european-payment-report/>

²³ [SME Performance Review \(europa.eu\)](#).

²⁴ <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC121059>.

²⁵ <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC130205>.

²⁶ <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/c8b7391b-9b80-11e8-a408-01aa75ed71a1/language-sv/format-PDF/source-103408786>.

²⁷ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/cb4bc1bd-1467-11ed-8fa0-01aa75ed71a1/language-sv/format-PDF/source-search>.

²⁸ Dom av den 20 oktober 2022, BFF Finance Iberia SAU/Gerencia Regional de Salud de la Junta de Castilla y León (EUT C 53, 15.2.2021, s. 19) C585/20, EU:C:2022:806, punkterna 42 och 53.

²⁹ Dom av den 28 januari 2020, kommissionen/Italien. C-122/18, EU:C:2020:41, punkt 53.

³⁰ Dom av den 15 december 2016, Drago Nemec/Slovenien. C-256/15, EU:C:2016:954, punkt 59.

³¹ https://single-market-economy.ec.europa.eu/system/files/2023-09/SEC_2023_313_1_IMPACT_ASSESSMENT_OPINION_EN_V2_P1_2888389.PDF
https://single-market-economy.ec.europa.eu/system/files/2023-09/SWD_2023_313_1_EN_resume_impact_assessment_part1_v3.pdf

och finanskunskap mer allmänt tillgänglig för små och medelstora företag och göra det lättare för dem att få tillgång till sådan utbildning, som en förebyggande åtgärd, bedömdes också. Inom ramen för det andra målet, **att underlätta betalningar i tid**, syftar de identifierade politiska åtgärderna (**alternativ 2**) till att bekämpa sena betalningar genom att se till att betalningsreglerna efterlevs och att betalningsfristen respekteras genom att göra betalningen av dröjsmålsränta och ersättning obligatorisk och genom att se över storleken på den fasta ersättningen. Alternativ som rör verkställighet och synergier med offentliga upphandlingsförfaranden bedömdes också. För det tredje målet, **att stärka indrivningsmekanismerna, säkerställa rättvisa betalningsvillkor och stärka företagen**, är de identifierade politiska åtgärderna (**alternativ 3**) inriktade på rättvisa och tillgången till ändamålsenliga indrivningsmekanismer.

Det **bästa alternativet**: Bedömningen visar att varje alternativ har potentiella fördelar men även medför vissa risker om de genomförs på egen hand. Det rekommenderade åtgärds paketet sammanför därför de mest effektiva delalternativen från alternativen 1, 2 och 3. Paketet har flera fördelar jämfört med varje enskilt alternativ och eliminerar i hög grad de inneboende riskerna med varje alternativ. Begränsningen av betalningsfristen, som i alternativ 1a, kommer sannolikt att bli betydligt effektivare om den åtföljs av kraftfulla verkställighetsåtgärder och åtgärder som avskräcker från att betala sent, som i alternativ 2a. Den avskräckande effekt som automatisk betalning av dröjsmålsränta och ersättning har kommer att öka när möjligheten att kringgå dessa bestämmelser genom att förhandla om orimligt långa betalningsfrister elimineras. Åtgärder inom ramen för alternativ 3b kommer att ge ytterligare stöd åt paketet. I konsekvensbedömningen görs ett försiktigt antagande om att en minskning av sena betalningar med 35 % är realistisk genom att lägga samman minskningarna av betalningsförseningar med 23,4 % från alternativ 1, 17,8 % från alternativ 2 och 5,5 % från alternativ 3, förutsatt att det finns en viss överlappning mellan de olika alternativen. Vid bedömningen av det alternativ som rör rättsaktens form dras slutsatsen att en förordning är den lämpligaste formen.

Rekommenderat policypaket 1a+2a+3b
Begränsning av betalningsfristen till 30 dagar för transaktioner mellan företag
Kontroll- eller godkännandeförfarande med en övre gräns på 30 dagar (utan undantag)
EU:s medlemsstater underlättar tillgången till utbildning i kredithantering och finanskunskap, inbegripet om digitala betalningsverktyg för små och medelstora företag.
Dröjsmålsränta är automatisk (begreppet ”rättighet” elimineras), dagen då räntan slutar löpa klagas.
Den fasta ersättningen för varje transaktion som betalas för sent höjs till 50 euro för att ta hänsyn till inflationen.
EU:s medlemsstater ska utse organ med ansvar för att se till att lagen efterlevs och genomföra utredningar på eget initiativ eller genom klagomål, som har befogenhet att utfärda administrativa sanktioner och offentliggöra lagöverträdarens namn. Användning av digitala verktyg för ett effektivare genomförande.
I offentliga byggentreprenadkontrakt måste upphandlande myndigheter och upphandlande enheter kontrollera att betalningen till huvudentreprenören har överförts till de direkta underleverantörerna.
EU:s medlemsstater ska inrätta ett nationellt medlingssystem för att lösa betalningstvister vid affärstransaktioner.
EU:s medlemsstater ska ta itu med frågan om otillbörliga avtalsvillkor och avtalsmetoder genom sin nationella lagstiftning.

Det rekommenderade paketet medför vissa engångskostnader för företagen. Begränsning av betalningstiden till 30 dagar och införandet av obligatorisk dröjsmålsränta ger engångsjusteringskostnader för att uppdatera standardvillkoren så att de återspeglar maximal betalningsfrist (56,1 miljoner euro) och justerad ersättning (243 miljoner euro). Om alternativen antas tillsammans kan båda ändringarna göras med en justering (243 miljoner euro). Det rekommenderade paketet innebär att gäldenärer åläggs återkommande verkställighetskostnader för automatisk betalning av ersättning (228,3 miljoner euro i ränta, 3,23 miljarder euro i avgifter) – dock till direkt fördel för borgenärerna – och en återkommande verkställighetskostnad för direkta lagstadgade böter (136,8 miljoner euro). Dessa kostnader undviks helt och hållet om företagen respekterar reglerna och betalar i tid. Den totala ekonomiska nettovinsten kommer att bli positiv eftersom kassaflödena kommer att bli mer förutsägbara och lättare att hantera för företagen. De administrativa kostnaderna för huvudentreprenörer i offentliga byggentreprenadkontrakt uppgår till 2,2 miljoner EUR för hela EU.

Det rekommenderade alternativet kommer att gynna offentliga myndigheter på flera sätt. Den största fördelen härrör från den totala förväntade minskningen av sena betalningar, vilket innebär färre konkurser och därmed sammanhängande kostnader för statskassan. De administrativa böter som de nationella tillsynsorganen kan få in från företag som betalar sent, uppskattade till upp till 136,8 miljoner euro, kan också bidra till att täcka tillsynsorganens kostnader. Offentliga myndigheter bör också dra nytta av de medlingssystem som planeras i alternativ 3b, både direkt (om den offentliga myndigheten vill lösa en tvist med en leverantör) och indirekt (genom avlastning för rättsväsendet).

De offentliga myndigheterna kommer att få bära vissa kostnader. Att ge tillgång till utbildning i kredithantering och finanskunskap/digital kompetens medför vissa anpassningskostnader, beroende på hur medlemsstaterna strukturerar sitt stöd, vilket är anledningen till att ingen definitiv kostnadsberäkning kan göras. Uppskattningar av återkommande verkställighetskostnader för automatisk betalning av ersättning, ränta och avgifter i transaktioner mellan myndigheter och företag uppgår till 37,2 miljoner EUR respektive 0,53 miljarder EUR per år. Dessa kostnader kan undvikas genom att betala i tid. Översynen av standardavtalsvillkoren för att inkludera nya ersättningsavgifter förutsätter en kostnad på 10 euro per organ, som i alternativ 2. Medlemsstater som inte har inrättat tillsynsorgan eller medlingssystem måste inrätta och driva dessa, med återkommande verkställighetskostnader som uppskattas till 60–65 miljoner euro per år (tillsynsorgan) och 10–40 miljoner euro per år (medlingstjänster) för EU. Att kontrollera att underleverantörer får betalt i tid i offentliga byggentreprenadkontrakt enligt direktiven om offentlig upphandling är upp till medlemsstaterna, och en eventuell återkommande verkställighetskostnad skulle inte kräva ytterligare resurser.

Detta initiativ bidrar till uppnåendet av flera av målen för hållbar utveckling. Genom att indirekt bidra till ekonomisk tillväxt kommer det att skapa ett bättre företagsklimat på den inre marknaden (mål 8). Samråd med berörda parter har bekräftat att sena betalningar är huvudorsaken till oro och stress och undergräver förtroendet för marknaden. Att öka tillgängligheten och göra det lättare att få tillgång till utbildning i kredithantering och finanskunskap förbättrar utbildning av god kvalitet (mål 4). Genom att göra saker och ting rättvisare, genom att öka små och medelstora företags tillgång till finansiella tjänster, däribland överkomliga krediter, och göra det lättare för dem att integreras i värdekedjor och marknader, bidrar denna översyn till att uppnå mål 9 för hållbar utveckling. Denna översyn överensstämmer med målen om klimatneutralitet i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1119 av den 30 juni 2021.

- **Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenkling**

Den föreslagna förordningen kommer att innebära en förenkling genom att införa en enhetlig och bindande strategi för att bekämpa sena betalningar, som är tillämplig på företag av alla storlekar, utan någon särbehandling av små och medelstora företag. Alla åtgärder har utformats med små och medelstora företag i åtanke, men företag av alla storlekar kommer i slutändan att gynnas av dem. Eftersom mikroföretag påverkas mer av sena betalningar än andra små och medelstora företag är det dock mer sannolikt att de förväntade fördelarna kommer att visa sig i form av bättre resultat för företag med noll till nio anställda.

Fördelarna med förenklingen kommer från fastställandet av strikta och enhetliga betalningstider som kommer att leda till mindre tidskrävande förhandlingar. En begränsning av betalningsfristen kommer att minska ”rädslan” hos mindre marknadsaktörer som för närvarande ofta accepterar oskäligena betalningsvillkor när de handlar med större marknadsaktörer. Minst 30 % av de små och medelstora företagen i EU förväntas dra direkt nytta av denna bestämmelse. Genom att kombinera en begränsning av betalningsfristen med avskräckande åtgärder som att ränta och (ökad) ersättning automatiskt ska betalas, bör antalet fakturor som betalas för sent minska, och kostnaderna för besväret och den tid som läggs på att leta rätt på sena betalare minskas avsevärt. Antalet persondagar per år som ett företag spenderar på att jaga sena betalningar har uppskattats från 5 dagar i Tyskland till över 15 dagar i Spanien³². Även om man utgår från mycket försiktiga antaganden skulle totalt 27,4 miljoner arbetstimmar per år kunna sparas för EU-27-ekonomin, motsvarande 5 845,4 miljoner euro, genom att förhindra sena betalningar.

Att begränsa betalningsfristens och kontrollförfarandets längd kommer att bidra till att göra kassaflödena mer förutsägbara. Förslaget kommer också att omfördela den ekonomiska bördan och kostnaderna på rättvisa villkor, genom att se till att varje företag betalar för den likviditet det behöver. I dagsläget är det mycket administrativt betungande för mindre företag, eller företag med en svagare marknadsposition, att anskaffa finansiering till en kostnad som tar hänsyn till deras risknivå. Samtidigt ger sena betalningar företag i en mindre riskfylld position, och för vilka det är lättare och mindre kostsamt att anskaffa finansiering, problemfri affärskredit.

Slutligen kommer förslaget att göra det lättare för företagen att hävda sina rättigheter genom att underlätta tillgången till effektiv indrivning genom medling, där ett rättsligt förfarande för närvarande är det enda tillgängliga, och ofta mer kostsamma och tidskrävande, alternativet. Genom medling skulle företagen kunna spara 27 miljoner euro per år i undvikna domstolsärenden.

- **Inverkan på konkurrenskraften**

Förslaget kommer sannolikt att ha en positiv inverkan på pris/kostnad och innovationskonkurrenskraft. Med ett ökat, stabilt och mer förutsägbart aggregerat kassaflöde har företagen mer likviditet att investera i innovation eller kan föra över kostnadsminskningar till konsumenterna. Finansieringskostnaderna sjunker eftersom bankerna direkt finansierar sina egna kunders risker. Det föreslagna initiativet skulle också göra villkoren för att bedriva affärsverksamhet mer förutsägbara, vilket skulle leda till ett mer gynnsamt företagsklimat. Det förväntas gynna alla marknadsaktörer, men ha större inverkan på små och medelstora företag än på stora företag. Stora företag är mer benägna än små och

³² <https://www.sage.com/en-gb/blog/wp-content/uploads/sites/10/2017/12/Domino-Effect-Late-Payments-Research-Sage.pdf>.

medelstora företag att betala sent, så de är mer benägna att bära en del av de kostnader som anges i det föredragna alternativet.

Ur internationell konkurrenssynpunkt kommer företag som genomför import- eller exporttransaktioner att stöta på skillnader i betalningsfrister (mellan deras leverantörsskulder och kundfordringar). Företagen kommer att behöva hantera de risker som uppstår till följd av dessa skillnader, till exempel genom att komma överens med sina internationella partner om vilken lag som är tillämplig på avtalet, vilket kommer att avgöra vilken part som tar på sig dessa risker. Det är sedan upp till den parten att hitta ett lämpligt sätt att finansiera följderna av dessa skillnader. Detta förutsätter att riskerna, inbegripet risken att inte få betalt, hanteras på marknadsvillkor av tillhandahållare av handelsfinansiering (t.ex. genom förskottsbetalning, remburs, öppna konton eller sändningar³³). Dessa handelsfinansieringslösningar begränsar avsevärt effekterna av införandet av ett obligatoriskt tak för betalningsfristen.

Risken för att företag i internationella transaktioner systematiskt skulle välja långa betalningsfrister enligt lagstiftningen i länder utanför EU för att konkurrera ut företag som insisterar på EU-regler bedöms också vara begränsad. Många av EU:s partnerländer, som Kanada, Förenta staterna, Turkiet och Förenade kungariket, har redan lagstiftning om sena betalningar. Detta scenario har egentligen inte förverkligats i EU, där vissa länder som Nederländerna har infört strängare betalningslagstiftning än andra.

- **IKT-utveckling som beaktats**

Direktivet om sena betalningar trädde i kraft i en värld som var betydligt mindre digital. Under dess tioåriga genomförande har digitaliseringen haft en djupgående inverkan på alla aspekter av samhället, inbegripet hur företag leds och hur företag kommunicerar eller marknadsför sina produkter och tjänster. Detta förslags åtgärder passar in i denna moderna form och är förenliga med principen ”digitalt som standard”.

Digitala verktyg och lösningar spelar en viktig roll i vissa av de föreslagna åtgärderna och kommer att påverka deras genomförbarhet och kostnadseffektivitet. Detta är fallet för skyldigheten att utse organ med ansvar för att verkställa betalningsreglerna. Medlemsstaterna uppmanas också att uppmuntra små och medelstora företag att använda digitala verktyg så att de får betalt i tid och att göra det lättare för dem att få tillgång till utbildning i finanskunskap och kredithantering, inbegripet utbildning i hur man använder digitala betalningsverktyg.

- **Grundläggande rättigheter**

Förslaget kommer att stödja genomförandet av artikel 16 i stadgan om de grundläggande rättigheterna om näringsfrihet. Betalningar som görs utan dröjsmål stärker förtroendet för marknaden och stimulerar entreprenörskap.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Förslaget förväntas få vissa budgetkonsekvenser för medlemsstaterna. Dessa konsekvenser beskrivs i det relevanta avsnittet av konsekvensbedömningen.

³³ <https://www.trade.gov/methods-payment>.

Förslaget förväntas inte på något sätt påverka EU:s budget. EU:s nuvarande betalningsobservatorium³⁴ skulle kunna stödja övervakningen av förslaget med hjälp av befintliga resurser.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Initiativets framgång kommer att mätas mot hur väl det uppfyller dessa följande mål:

- Minska andelen företag som rapporterar sena betalningar som ett problem med 35 % (framstegen kommer att mätas mot riktvärdet från 2022 års undersökning om företagens tillgång till finansiering för alla företag: målet är 28 %, från ett utgångsvärde på 43 %).
- Minska andelen företag i varje enskild storleksklass som rapporterar sena betalningar som ett problem med 35 % (framstegen kommer att mätas mot utgångsvärdena från 2022 års undersökning om företagens tillgång till finansiering för storleksklasser (målet är mellan 26 % och 31 %, från ett utgångsvärde på 40 % till 47 %).

Kommissionen kommer att övervaka och utvärdera de politiska alternativens effekter på sena betalningar fyra år efter den föreslagna förordningens ikraftträdande. Tillämpningen av EU:s regler och deras inverkan skulle kunna övervakas i årliga rapporter som utarbetas av medlemsstaterna på deras eget initiativ, kompletterade med rapporter från den privata sektorn som utarbetats av tredje parter. Sådana rapporter innehåller vanligen uppgifter om betalningsprestanda vid transaktioner mellan företag i medlemsstaterna och efterlevnad av EU:s regler samt tillsynsmyndigheternas verksamhet när det gäller till exempel antalet mottagna klagomål och antalet utredningar som inletts. De årliga rapporterna bör diskuteras av kommissionen och de nationella behöriga myndigheterna. EU:s nuvarande betalningsobservatorium skulle också vid behov kunna ge stöd i form av tematiska rapporter.

Det finns mer information, inklusive en icke uttömmande förteckning över möjliga övervakningsindikatorer, i bilaga 24 till konsekvensbedömningen.

- **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

Artikel 1 (Tillämpningsområde) bekräftar det nuvarande tillämpningsområdet och klargör att förordningen inte kommer att tillämpas på betalningar för transaktioner med konsumenter, ersättning för skada, betalningar i samband med skulder som är föremål för insolvensförfaranden, inklusive förfaranden som syftar till omstrukturering av skulder. I det nuvarande direktivet om sena betalningar nämns alla dessa undantag, men denna nya text gör det tydligare genom att alla tas upp i artikel 1.

I **artikel 2** (Definitioner) behålls de flesta av definitionerna i det nuvarande direktivet, och nya definitioner av ”förfarande för godkännande eller kontroll”, ”gäldenär” och ”borgenär” läggs till.

³⁴ https://single-market-economy.ec.europa.eu/smes/sme-strategy/late-payment-directive/eu-payment-observatory_sv#:~:text=The%20EU%20Observatory%20of%20Payments,commercial%20transactions%20in%20the%20EU.

Artikel 3 (Betalningstider) är strängare än artiklarna 3 och 4 i det nuvarande direktivet, genom att betalningsperioden och längden på förfarandet för godkännande eller kontroll begränsas till högst 30 dagar, och genom att alla hänvisningar till begreppet grovt oskäligen metoder och klausuler tas bort.

Undantagen för en maximal betalningstid på 60 dagar inom hälso- och sjukvårdssektorn och för offentliga myndigheter som bedriver ekonomisk verksamhet enligt artikel 4.4 a och 4.4 b i det nuvarande direktivet ska utgå.

I artikeln förklaras att bestämmelserna i denna förordning inte påverkar kortare perioder som kan föreskrivas i nationell lagstiftning.

Artikel 4 (Betalningar till underleverantörer vid offentlig upphandling) är en ny bestämmelse för att stödja att betalningar förs vidare i leveranskedjan i kontrakt för offentliga byggtreprenader, genom att kräva att huvudentreprenören ska bevisa att direkta underleverantörer har fått betalt.

Artikel 5 (Dröjsmålsränta) är en ny bestämmelse. Det bygger på bestämmelserna i artiklarna 3 och 4 i det nuvarande direktivet och klargör att dröjsmålsränta automatiskt ska betalas när de nödvändiga villkoren är uppfyllda. Det krävs också att gäldenären lämnar alla uppgifter som borgenären behöver för att en faktura ska kunna godtas. I den nya artikel 5 klargörs också att dröjsmålsränta löper till dess att kapitalbeloppet har betalats, i linje med rättspraxis.

Artikel 6 (Räntesats för dröjsmålsränta) är ny. Genom förordningen harmoniseras räntesatsen för dröjsmålsränta.

Artikel 7 (Betalningsplaner) återspeglar vad som anges i artikel 5 i det nuvarande direktivet.

Artikel 8 (Ersättning för indrivningskostnader) motsvarar artikel 6 i det nuvarande direktivet. Den anpassar enhetsbeloppet till inflationen och klargör att detta engångsbelopp ska betalas för varje enskild transaktion som betalas för sent.

Artikel 9 (Ogiltiga avtalsvillkor och avtalsmetoder) är ny. Den ersätter artikel 7 i det nuvarande direktivet. Den tar bort begreppet ”grovt oskäligt” och fastställer en förteckning över metoder som är ogiltiga enligt förordningen.

Artikel 10 (Återtagandeförbehåll) motsvarar artikel 9 i det nuvarande direktivet.

Artikel 11 (Insyn) motsvarar artikel 8 i det nuvarande direktivet.

Artikel 12 (Indrivning av obestridda fordringar) motsvarar artikel 10 i det nuvarande direktivet.

Artikel 13 (Verkställighetsmyndigheter) är ny. I förordningen anges att medlemsstaterna är skyldiga att utse nationella myndigheter med ansvar för genomförandet av förordningen, som ska samarbeta med kommissionen och med andra relevanta nationella tillsynsmyndigheter.

Artikel 14 (Verkställighetsmyndigheternas befogenheter) är ny. I förordningen förtecknas de verkställighetsmyndigheter som måste se till att förordningen efterlevs.

Artikel 15 (Klagomål och konfidentialitet) är ny. I artikeln fastställs de villkor enligt vilka borgenärer och sammanslutningar av borgenärer kan klaga på sena betalningar, samt tillsynsmyndigheternas skyldigheter i samband med klagomål.

Artikel 16 (Alternativ tvistlösning) är ny. Den främjar frivillig användning av effektiva och oberoende alternativa tvistlösningsmekanismer för en snabbare lösning av tvister mellan borgenärer och gäldenärer, utan att skada deras affärsförbindelser.

Artikel 17 (Digitala verktyg, utbildning i kredithantering och finanskunskap) är ny. Syftet är att säkerställa användningen av digitala verktyg för att verkställa förordningen och främja utbildning i kredithanteringsverktyg och finanskunskap för små och medelstora företag, för att minska sena betalningar.

Artikel 18 (Rapportering) motsvarar artikel 11 i det nuvarande direktivet och anger att kommissionen ska rapportera om genomförandet av förordningen fyra år efter dess ikraftträdande.

Artikel 19 (Upphävande) motsvarar artikel 13 i det nuvarande direktivet, anpassad till en förordning.

Artikel 20 (Ikraftträdande och tillämplighet) motsvarar artikel 14 i det nuvarande direktivet, anpassad till en förordning.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om bekämpande av sena betalningar vid affärstransaktioner

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 114,
med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,
efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,
med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande¹,
i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och
av följande skäl:

- (1) De flesta varor och tjänster tillhandahålls på den inre marknaden av ekonomiska aktörer till andra ekonomiska aktörer och offentliga myndigheter mot uppskjuten betalning, genom att leverantören ger kunden en tidsfrist att betala fakturan som överenskomms mellan parterna, anges i fakturan eller fastställs i lag.
- (2) Många betalningar vid affärstransaktioner mellan ekonomiska aktörer eller mellan ekonomiska aktörer och offentliga myndigheter görs senare än vad parterna har enats om i avtalet, vad som anges i allmänna affärsvillkor eller som fastställs i lag.
- (3) Sena betalningar påverkar direkt likviditet och förutsägbarhet för kassaflöden, vilket i sin tur leder till större behov av rörelsekapital och påverkar ett företags tillgång till extern finansiering. Detta påverkar konkurrenskraften, minskar produktiviteten, leder till uppsägningar, ökar sannolikheten för insolvens och konkurs och är ett betydande hinder för tillväxt. De skadliga effekterna av sena betalningar slår igenom i hela leveranskedjan, eftersom betalningsförseningar ofta sprids vidare till leverantörer. Små och medelstora företag, som är beroende av regelbundna och förutsägbara likviditetsströmmar, påverkas i hög grad av dessa negativa konsekvenser. Sena betalningar utgör därmed ett problem för unionens ekonomi på grund av de negativa ekonomiska och sociala konsekvenserna.
- (4) Det har visserligen blivit enklare att vidta rättsliga åtgärder vid sena betalningar genom Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 805/2004², (EG) nr 1896/2006³, (EG) nr 861/2007⁴ och (EU) nr 1215/2012⁵, men för att motverka sena

¹ EUT C , , s. .

² Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 805/2004 av den 21 april 2004 om införande av en europeisk exekutionstitel för obestridda fordringar (EUT L 143, 30.4.2004, s. 15).

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1896/2006 av den 12 december 2006 om införande av ett europeiskt betalningsföreläggande (EUT L 399, 30.12.2006, s. 1).

betalningar vid affärstransaktioner är det nödvändigt att fastställa kompletterande bestämmelser.

- (5) Företag bör kunna bedriva handel på hela den inre marknaden på villkor som säkerställer att gränsöverskridande transaktioner inte medför större risker än inhemsk försäljning. Det skulle leda till en snedvridning av konkurrensen om väsentligt olika regler tillämpades på inhemska och gränsöverskridande transaktioner.
- (6) I Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/7/EU⁶ fastställs bestämmelser för bekämpande av sena betalningar vid affärstransaktioner. År 2019 identifierades flera brister i detta direktiv av Europaparlamentet. I SMF-strategin för ett hållbart och digitalt EU⁷ efterlystes insatser för att säkerställa att små och medelstora företag får betalt i tid och en skärpning av tillämpningen av direktiv 2011/7/EU. År 2021 lyfte Fit for Future-plattformen fram kritiska problem i genomförandet av direktivet i sitt yttrande. De största bristerna som identifierats i dessa initiativ avser följande: De oklara bestämmelserna om vad som är ”grovt oskäligt” i samband med betalningsfrister mellan företag, otillbörliga betalningsmetoder och tidsfristerna för förfarandena för godkännande och kontroll; den fasta ersättningen; asymmetrin i bestämmelserna för betalningsvillkor för betalningar från offentliga myndigheter till företag kontra betalningar mellan företag; bristen på maximal betalningstid för affärstransaktioner i transaktioner mellan företag; bristen på övervakning av efterlevnad och verkställighet; avsaknaden av verktyg för att motverka informationsasymmetri; avsaknaden av verktyg för borgenärer för att vidta åtgärder mot gäldenärer och bristen på synergi med ramverket för offentlig upphandling.
- (7) För att åtgärda dessa brister bör direktiv 2011/7/EU ersättas.
- (8) Bestämmelser bör fastställas för att förebygga sena betalningar i affärstransaktioner som består av leverans av varor eller tillhandahållande av tjänster mot ersättning, oberoende av om de utförs mellan företag eller mellan företag och upphandlande myndigheter/enheter, i fall där de sistnämnda är gäldenärer, med tanke på att dessa upphandlande myndigheter/enheter hanterar en betydande volym betalningar till företag.
- (9) Orimligt långa betalningstider och betalningsförseningar är mycket vanliga i samband med offentliga byggtreprenadkontrakt och bygg- och anläggningsarbeten. Därför bör denna förordning också gälla dessa verksamheter.
- (10) Transaktioner med konsumenter, betalningar som utgör ersättning för skada, däribland betalningar från försäkringsbolag, och betalningsskyldigheter som kan annulleras, skjutas upp eller åsidosättas enligt eller i samband med insolvensförfaranden eller rekonstruktionsförfaranden, inklusive förebyggande rekonstruktion enligt

⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 861/2007 av den 11 juli 2007 om inrättande av ett europeiskt småmålsförfarande (EUT L 199, 31.7.2007, s. 1).

⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (EUT L 351, 20.12.2012, s. 1).

⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/7/EU av den 16 februari 2011 om bekämpande av sena betalningar vid handelstransaktioner (EUT L 48, 23.2.2011, s. 1).

⁷ COM(2020) 103 final.

Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1023⁸ bör undantas från denna förordnings tillämpningsområde.

- (11) Sen betalning är ett avtalsbrott som är ekonomiskt fördelaktigt för gäldenärer eftersom dröjsmålsräntan kan vara låg eller obefintlig eller indrivningsförfarandena långsamma. För att vända denna utveckling och motverka sena betalningar måste en kultur etableras där betalningar görs utan dröjsmål och där det inte är möjligt att exkludera rätten att ta ut dröjsmålsränta. Följaktligen bör avtalade betalningstider begränsas till 30 kalenderdagar både för betalningar mellan företag och mellan offentliga myndigheter och företag, i fall där det är den offentliga myndigheten som är gäldenär.
- (12) Förfarandena för godkännande eller kontroll för fastställande av varornas eller de tillhandahållna tjänsternas överensstämmelse med villkoren i avtalet, liksom kontroll av fakturans riktighet och överensstämmelse, används ofta för att avsiktligt förlänga betalningsperioden. Det bör därför vara sakligt motiverat att inkludera dessa i avtalet med hänvisning till det berörda avtalets särskilda art eller vissa av dess särdrag⁹. Det bör därför endast vara möjligt att föreskriva ett sådant förfarande för kontroll eller godkännande i ett avtal när detta fastställs i nationell lag och är nödvändigt på grund av varornas eller tjänsternas särskilda karaktär. För att undvika att förfarandet för godkännande eller kontroll utnyttjas för att förlänga betalningstiden bör avtalet tydligt beskriva de närmare villkoren för ett sådant förfarande, däribland dess längd. Gäldenären bör av samma skäl inleda förfarandet för kontroll eller godkännande så snart de varor och/eller tjänster som är föremål för affärstransaktionen har tagits emot från borgenären och oberoende av om borgenären har utfärdat en faktura eller likvärdig begäran om betalning. För inte äventyra uppnåendet av målen i denna förordning är det lämpligt att fastställa en maximal längd för ett förfarande för godkännande eller kontroll.
- (13) Denna förordning bör inte påverka kortare perioder som kan vara föreskrivna i nationell lag och som är fördelaktigare för borgenären.
- (14) Offentlig upphandling kan spela en viktig roll i förbättringen av betalningsrutiner. Man bör därför förbättra synergier mellan riktlinjer och regler för offentlig upphandling och målen om betalningar i tid. Det är inte minst vanligt i samband med offentliga byggnadsprojekt att huvudentreprenören betalar underleverantörer för sent, även när denne själv fått betalt enligt avtal av upphandlande myndigheter eller upphandlande enheter, vilket riskerar att ge upphov till en skadlig dominoeffekt i leveranskedjan. Entreprenörer bör därför till upphandlande myndigheter och upphandlande enheter tillhandahålla bevis för att de har betalat sina direkta underleverantörer.
- (15) För att skapa enhetlighet i unionslagstiftningen bör definitionerna av ”upphandlande myndigheter” och ”upphandlande enheter” i Europaparlamentets och rådets direktiv

⁸ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1023 av den 20 juni 2019 om ramverk för förebyggande rekonstruktion, om skuldavskrivning och näringsförbud och om åtgärder för att göra förfaranden rörande rekonstruktion, insolvens och skuldavskrivning effektivare samt om ändring av direktiv (EU) 2017/1132 (EUT L 172, 26.6.2019, s. 18).

⁹ Dom av den 20 oktober 2022, BFF Finance Iberia SAU mot Gerencia Regional de Salud de la Junta de Castilla y León (EUT C 53, 15.2.2021, s. 19) C585/20, EU:C:2022:806, punkt 53.

2014/23/EU¹⁰, 2014/24/EU¹¹, 2014/25/EU¹² och 2009/81/EG¹³ gälla i denna förordning.

- (16) Dröjsmålsränta bör beräknas per dag som enkel ränta. Dröjsmålsränta tillkommer på det förfallna beloppet. Gälldenären anses ha fullgjort sina skyldigheter först när borgenären har erhållit betalning för det förfallna beloppet, inbegripet eventuell ränta och fast ersättning. Räntebeloppet för den sena betalningen bör fortsätta att löpa fram till dess att borgenären erhållit betalning för det förfallna beloppet.
- (17) Det bör inte vara möjligt för borgenären att avstå från sin rätt till dröjsmålsränta, eftersom dröjsmålsränta har dubbla syften: den ska uppväga en del av den skada som borgenären lidit till följd av förseningen och den ska vara ett straff för gälldenären för avtalsbrottet. För att göra det lättare för borgenären att få dröjsmålsränta och ersättning vid sen betalning från gälldenären bör borgenärens rätt till dessa vara automatisk, förutom när betalningsförseningen inte är gälldenärens fel.
- (18) Borgenären måste få skälig ersättning för sina indrivningskostnader till följd av sena betalningar för att motverka sena betalningar. Dessa kostnader bör innefatta indrivning av administrativa kostnader och ersättning för interna kostnader till följd av sena betalningar och bör kumuleras med ränta för de sena betalningarna för varje enskild affärstransaktion som har betalats för sent enligt vad som fastställts av domstolen¹⁴. Den lägsta fasta ersättningen för indrivningskostnader bör fastställas utan att det påverkar tillämpningen av nationella bestämmelser enligt vilka en nationell domstol får bevilja borgenären ersättning för annan skada avseende gälldenärens betalningsförsening.
- (19) Det bör vara möjligt att göra betalningar genom avbetalning eller delbetalning. Varje enskild avbetalning eller delbetalning bör emellertid göras enligt de överenskomna villkoren och omfattas av de bestämmelser om sena betalningar som fastställs i denna förordning.
- (20) Förutom den fasta ersättningen för interna indrivningskostnader bör borgenären också ha rätt till rimlig ersättning för övriga indrivningskostnader som orsakats av gälldenärens sena betalning. Sådana kostnader bör t.ex. inkludera de kostnader som borgenären haft för att anlita en advokat eller en indrivningsbyrå.
- (21) Missbruk av avtalsfriheten som missgynnar borgenären bör undvikas. Följaktligen bör avtalsvillkor eller avtalsmetoder som rör betalningsdag eller betalningstid, betalning av dröjsmålsränta, ersättning för indrivningskostnader, förlängning av förfarandet för kontroll eller godkännande eller avsiktlig försening av eller avsiktligt hinder för

¹⁰ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/23/EU av den 26 februari 2014 om tilldelning av koncessioner (EUT L 94, 28.3.2014, s. 1).

¹¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU av den 26 februari 2014 om offentlig upphandling och om upphävande av direktiv 2004/18/EG (EUT L 94, 28.3.2014, s. 65).

¹² Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/25/EU av den 26 februari 2014 om upphandling av enheter som är verksamma på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster och om upphävande av direktiv 2004/17/EG (EUT L 94, 28.3.2014, s. 243).

¹³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/81/EG av den 13 juli 2009 om samordning av förfarandena vid tilldelning av vissa kontrakt för byggtreprenader, varor och tjänster av upphandlande myndigheter och enheter på försvars- och säkerhetsområdet och om ändring av direktiven 2004/17/EG och 2004/18/EG (EUT L 216, 20.8.2009, s. 76).

¹⁴ Dom av den 20 oktober 2022, *BFF Finance Iberia SAU mot Gerencia Regional de Salud de la Junta de Castilla y León*, C-585/20, ECLI:EU:C:2022:806.

skickandet av fakturan som inte är i överensstämmelse med denna förordning vara ogiltiga.

- (22) För att öka ansträngningarna att förebygga missbruk av avtalsfriheten som missgynnar borgenärer bör organisationer som officiellt erkänts som företrädare för borgenärer, eller organisationer som har ett legitimt intresse av att företräda företag, kunna begära att ärenden prövas i domstol eller av administrativa organ för att förhindra sena betalningar.
- (23) För att garantera att det förfallna beloppet betalas i sin helhet är det viktigt att säkerställa att säljaren behåller äganderätten till varorna tills full betalning erlagts om köparen och säljaren uttryckligen avtalat om ett återtagandeförbehåll innan varorna levererades.
- (24) För att säkerställa korrekt tillämpning av denna förordning är det viktigt att föreskriva insyn vad gäller de rättigheter och skyldigheter som fastställs i denna förordning. För att säkerställa att korrekta räntesatser tillämpas är det viktigt att de offentliggörs av medlemsstaterna och kommissionen.
- (25) Sanktionerna för sena betalningar kan endast vara avskräckande om det samtidigt finns indrivningsförfaranden som är snabba och ändamålsenliga för borgenären. Lämpliga indrivningsförfaranden för obestridda fordringar bör därför vara tillgängliga för alla borgenärer som är etablerade i unionen.
- (26) För att underlätta och säkerställa efterlevnad av denna förordning bör medlemsstaterna utse myndigheter med ansvar för förordningens genomdrivande, som utför sina uppgifter på ett objektivet och rättvist sätt samt säkerställer likabehandling av privata företag och offentliga myndigheter. Verkställighetsmyndigheterna bör utföra undersökningar på eget initiativ, vidta åtgärder på grundval av klagomål och ha befogenhet att, bland annat, påföra sanktioner och regelbundet offentliggöra sina beslut. För effektivare genomdrivande bör medlemsstaterna dessutom i möjligaste mån använda digitala verktyg.
- (27) För att säkerställa enkla och tillgängliga indrivningsmedel bör medlemsstaterna främja frivillig användning av en ändamålsenlig och oberoende alternativ tvistlösningsmekanism för att lösa betalningstvister i affärstransaktioner.
- (28) En faktura innebär början på en begäran om betalning och är en viktig handling i transaktionskedjan för tillhandahållande av varor och tjänster, bland annat för att bestämma betalningsfristen. Det är viktigt att främja system som ger rättssäkerhet när det gäller det exakta datumet för gäldenärens mottagande av fakturor, inbegripet i samband med e-fakturor där mottagandet av fakturor kan generera elektroniska bevis, och som delvis omfattas av bestämmelserna om fakturering i rådets direktiv 2006/112/EG¹⁵ och Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/55/EG¹⁶.
- (29) Om företag, särskilt små och medelstora företag, får ändamålsenlig tillgång till utbildning i kredithantering och finanskunskap kan det i betydande utsträckning bidra till att minska betalningsförseningar, upprätthålla optimala kassaflöden, minska risken för betalningsinställelse och öka tillväxtpotentialen. Små och medelstora företag har emellertid sällan kapacitet att investera i sådan utbildning och utbudet av utbildning

¹⁵ Rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt (EUT L 347, 11.12.2006, s. 1).

¹⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/55/EU av den 16 april 2014 om elektronisk fakturering vid offentlig upphandling (EUT L 133, 6.5.2014, s. 1).

och utbildningsmaterial med fokus på att öka små och medelstora företags kunskap om kreditförvaltning och hantering av fakturor är för närvarande mycket begränsat. Det är därför lämpligt att föreskriva att medlemsstaterna måste säkerställa att utbildning i kredithantering och finanskunskap finns tillgänglig för små och medelstora företag, inbegripet användningen av digitala verktyg för att göra betalningar i tid.

- (30) Vissa bestämmelser i denna förordning är kopplade till bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/633¹⁷. Förhållandet mellan direktiven 2011/7/EU och (EU) 2019/633 förklaras i skälen 17 och 18 och artikel 3.1 i direktiv (EU) 2019/633. Eftersom denna förordning ersätter direktiv 2011/7/EU bör den inte påverka de bestämmelser som fastställs i direktiv (EU) 2019/633, inbegripet de bestämmelser som är tillämpliga på betalningar som görs inom ramen för skolprogrammet¹⁸, överenskommelser om värdefördelning¹⁹ och vissa betalningar för försäljning av druvor, must och otappat vin i vinsektorn²⁰, med undantag för de tidsfrister som är tillämpliga på de maximala betalningstiderna för leverans av jordbruks- och livsmedelsprodukter som inte är färskvaror. Denna förordning hindrar dock inte att medlemsstaterna inför eller behåller nationella bestämmelser inom jordbruks- och livsmedelssektorn som föreskriver striktare betalningsvillkor, eller annan beräkning av betalningstider, *dies a quo* och förfaranden för kontroll och godkännande för leverantörer av jordbruks- och livsmedelsprodukter som är fördelaktigare för borgenären.
- (31) Målet med denna förordning är att bekämpa sena betalningar vid affärstransaktioner för att säkerställa en väl fungerande inre marknad och därigenom främja företagets, särskilt de små och medelstora företagens, konkurrenskraft. Detta mål kan inte uppnås i tillräcklig utsträckning av medlemsstaterna eftersom genomförandet av nationella lösningar sannolikt skulle leda till en brist på enhetliga bestämmelser, fragmentering på den inre marknaden och högre kostnader för företag som handlar över gränser. Därför kan detta mål uppnås bättre på unionsnivå. Unionen får därför anta åtgärder i enlighet med den subsidiaritetsprincip som föreskrivs i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går förordningen inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.
- (32) För att alla relevanta aktörer ska få tillräckligt med tid att införa de arrangemang som krävs för att följa kraven i denna förordning bör dess tillämpning skjutas upp. För att säkerställa bättre skydd för alla borgenärer bör dock affärstransaktioner vars betalningsfrist löper ut efter det att denna förordning trätt i kraft omfattas av dess bestämmelser, även om det berörda avtalet undertecknades före tillämpningsdatumet.

¹⁷ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/633 av den 17 april 2019 om otillbörliga handelsmetoder mellan företag i jordbruks- och livsmedelskedjan (EUT L 111, 25.4.2019, s. 59).

¹⁸ Artikel 23 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter (EUT L 347, 20.12.2013, s. 671).

¹⁹ Artikel 172a i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter (EUT L 347, 20.12.2013, s. 671).

²⁰ Artikel 147a i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter (EUT L 347, 20.12.2013, s. 671).

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Tillämpningsområde

1. Denna förordning ska tillämpas på betalningar avseende transaktioner mellan företag eller mellan företag och offentliga myndigheter, där den offentliga myndigheten är gäldenären, som leder till leverans av varor eller tillhandahållande av tjänster mot ersättning (*affärstransaktioner*).
2. Den leverans av varor eller det tillhandahållande av tjänster som avses i punkt 1 ska inkludera konstruktion och genomförande av offentliga byggentreprenader samt bygg- och anläggningsarbeten.
3. Förordningen ska inte tillämpas på någon av följande betalningar:
 - a) Betalningar för transaktioner med konsumenter.
 - b) Betalningar som utgör ersättning för skada, däribland betalningar från försäkringsbolag.
 - c) Betalningar till följd av skyldigheter som kan annulleras, skjutas upp eller åsidosättas enligt eller i samband med insolvensförfaranden eller rekonstruktionsförfaranden, inklusive förebyggande rekonstruktion enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1023²¹.
4. Med undantag av artikel 3.1 ska denna förordning inte påverka de bestämmelser som fastställs i direktiv (EU) 2019/633.

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning gäller följande definitioner:

1. *företag*: varje organisation, oavsett form eller finansiering, som bedriver en fristående ekonomisk verksamhet eller yrkesverksamhet.
2. *offentlig myndighet*: varje upphandlande myndighet enligt definitionen i artikel 6.1 i direktiv 2014/23/EU, artikel 2.1.1 i direktiv 2014/24/EU eller i artikel 3.1 i direktiv 2014/25/EU.
3. *sen betalning*: betalning som inte skett inom den avtalade eller lagstadgade betalningstid som fastställs i artikel 3.
4. *förfallet belopp*: det belopp som skulle ha betalats inom den avtalade eller lagstadgade betalningstid som avses i artikel 3, inbegripet tillämpliga skatter, tullar, avgifter och övriga pålagor som specificeras i fakturan eller i en likvärdig begäran om betalning,
5. *exekutionstitel*: varje beslut, dom, utslag om betalning som meddelas av en domstol eller annan behörig myndighet, privat handling eller annat utfärdat dokument, även sådana som är interimistiskt verkställbara, vare sig det gäller omedelbar betalning

²¹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1023 av den 20 juni 2019 om ramverk för förebyggande rekonstruktion, om skuldavskrivning och näringsförbud och om åtgärder för att göra förfaranden rörande rekonstruktion, insolvens och skuldavskrivning effektivare samt om ändring av direktiv (EU) 2017/1132 (EUT L 172, 26.6.2019, s. 18).

eller avbetalning, och som gör det möjligt för borgenären att erhålla betalning för sin fordran av gäldenären genom exekutiva åtgärder.

6. *återtagandeförbehåll*: avtalsbestämmelse på grundval av vilken säljaren behåller äganderätten till de berörda varorna tills full betalning erlagts.
7. *förfarande för godkännande eller kontroll*: förfarande för att fastställa att de varor som levererats eller tjänster som tillhandahållits uppfyller villkoren i avtalet.
8. *gäldenär*: varje fysisk eller juridisk person eller offentlig myndighet som är skyldig betalning för en levererad vara eller en tillhandahållen tjänst.
9. *borgenär*: varje fysisk eller juridisk person eller offentlig myndighet som har levererat varor till en gäldenär eller tillhandahållit tjänster till en gäldenär.

Artikel 3 **Betalningstider**

1. I affärstransaktioner ska betalningstiden inte överstiga 30 kalenderdagar från datumet för gäldenärens mottagande av fakturan eller en likvärdig begäran om betalning, förutsatt att gäldenären har tagit emot varorna eller tjänsterna. Denna betalningstid ska tillämpas både på transaktioner mellan företag och mellan offentliga myndigheter och företag. Samma betalningstid ska också tillämpas på jordbruks- och livsmedelsprodukter som inte är färskvaror och som tillhandahålls regelbundet eller tillfälligt enligt vad som avses i artikel 3.1 a i andra strecksatsen och 3.1 a ii andra strecksatsen i direktiv (EU) 2019/633, såvida inte medlemsstaterna föreskriver en kortare betalningstid för sådana produkter.
2. Ett förfarande för godkännande eller kontroll får i undantagsfall föreskrivas i nationell lag endast om detta är absolut nödvändigt på grund av varornas eller tjänsternas särskilda karaktär. I sådana fall ska närmare villkor för förfarandet för godkännande eller kontroll, inbegripet dess längd, vara tydligt beskrivna i avtalet.
3. Om avtalet föreskriver ett förfarande för godkännande eller kontroll i enlighet med punkt 2 får förfarandets längd inte överstiga 30 kalenderdagar från datumet för gäldenärens mottagande av varorna eller tjänsterna, även om dessa varor eller tjänster levereras före utfärdandet av fakturan eller en likvärdig begäran om betalning. I sådana fall ska gäldenären inleda förfarandet för godkännande eller kontroll direkt vid mottagandet från borgenären av varorna och/eller tjänsterna som är föremål för affärstransaktionen. Betalningstiden får inte överstiga 30 kalenderdagar efter det att ett sådant förfarande har ägt rum.
4. Den betalningstid som fastställs i punkt 1 utgör den maximala betalningstiden och har ingen inverkan på eventuellt kortare perioder som föreskrivs i nationell lag.

Artikel 4 **Betalning till underleverantörer vid offentlig upphandling**

1. För offentliga byggtreprenadkontrakt som omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/23/EU, 2014/24/EU, 2014/25/EU och 2009/81/EG²² ska

²² Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/81/EG av den 13 juli 2009 om samordning av förfarandena vid tilldelning av vissa kontrakt för byggtreprenader, varor och tjänster av upphandlande myndigheter och enheter på försvars- och säkerhetsområdet och om ändring av direktiven 2004/17/EG och 2004/18/EG.

entreprenörer till upphandlande myndigheter eller upphandlande enheter i den mening som avses i dessa direktiv tillhandahålla bevis för att de i förekommande fall har betalat direkta underleverantörer som deltar i fullgörandet av avtalet inom de tidsfrister och enligt de villkor som fastställs i denna förordning. Bevisen får vara i form av en skriftlig försäkran av entreprenören och ska lämnas av entreprenören till den upphandlande myndigheten eller den upphandlande enheten före, eller åtminstone tillsammans med, varje begäran om betalning.

2. Om den upphandlande myndigheten eller upphandlande enheten inte har erhållit bevis enligt vad som föreskrivs i punkt 1 eller har information om en sen betalning från huvudentreprenören till vederbörandes direkta underleverantörer ska den upphandlande myndigheten eller upphandlande enheten utan dröjsmål underrätta verkställighetsmyndigheten i sin medlemsstat om detta.

Artikel 5 **Dröjsmålsränta**

1. Vid sen betalning ska gäldenären vara skyldig att betala dröjsmålsränta, förutom om gäldenären inte är ansvarig för betalningsförseningen.
2. Gäldenären ska automatiskt bli skyldig borgenären dröjsmålsränta, utan att borgenären behöver skicka en påminnelse, om följande villkor är uppfyllda:
 - a) Borgenären har uppfyllt sina avtalade och lagstadgade skyldigheter.
 - b) Gäldenären har tagit emot fakturan eller en likvärdig begäran om betalning.
 - c) Borgenären har inte tagit emot det belopp som anges på fakturan eller en likvärdig begäran om betalning inom den avtalade eller lagstadgade betalningstid som fastställs i artikel 3.
3. Det ska inte vara möjligt för borgenären att avstå från sin rätt till dröjsmålsränta.
4. Datumet för mottagande av fakturan eller en likvärdig begäran om betalning ska inte vara föremål för något avtalsvillkor mellan gäldenär och borgenär.
5. Gäldenären ska förse borgenären med all relevant information för att säkerställa att borgenärens faktura eller en likvärdig begäran om betalning godkänns och behandlas av gäldenären så snart den tagits emot.
6. Om villkoren i punkt 2 är uppfyllda ska dröjsmålsränta börja löpa från den av följande händelser som inträffar senast:
 - a) Gäldenärens mottagande av fakturan eller en likvärdig begäran om betalning.
 - b) Gäldenärens mottagande av varorna eller tjänsterna.
7. Dröjsmålsränta ska löpa fram till dess att det förfallna beloppet har betalats.

Artikel 6 **Räntesats för dröjsmålsräntas**

1. Dröjsmålsräntan ska motsvara referensräntan plus 8 procentenheter.
2. Medlemsstater som har euron som valuta ska säkerställa att referensräntan motsvarar en av följande räntesatser:
 - a) Den ränta som Europeiska centralbanken tillämpar i sina huvudsakliga refinansieringstransaktioner.

- b) Marginalräntan i Europeiska centralbankens senaste huvudsakliga refinansieringstransaktioner som genomförts genom anbudsförfaranden med rörlig ränta.
- 3. I medlemsstater som inte har euron som valuta ska referensräntan vara den ränta som fastställs av medlemsstatens centralbank.
- 4. Referensräntan för det berörda årets första sex månader ska vara den ränta som fastställs den 1 januari det året. Referensräntan för det berörda årets sista sex månader ska vara den ränta som fastställs den 1 juli det året.

Artikel 7

Betalningsplaner

Om betalning görs på grundval av en avbetalningsplan och någon av avbetalningarna inte erläggs senast det avtalade datumet ska den dröjsmålsränta som avses i artikel 5 beräknas på grundval av det belopp som förfallit. Ersättning ska även betalas i enlighet med artikel 8.

Artikel 8

Ersättning för indrivningskostnader

- 1. Om dröjsmålsränta ska betalas i enlighet med artikel 5 ska gäldenären automatiskt bli skyldig borgenären en fast ersättning för indrivningskostnader som ska uppgå till 50 EUR för varje enskild affärstransaktion.
- 2. Den fasta ersättning som avses i punkt 1 ska betalas av gäldenären till borgenären som ersättning för borgenärens egna indrivningskostnader, utan att det krävs en påminnelse.
- 3. Det ska inte vara möjligt för borgenären att avstå från sin rätt till den fasta ersättning som fastställs i punkt 1.
- 4. Utöver den fasta ersättning som avses i punkt 1 ska borgenären ha rätt till skälig ersättning från gäldenären för alla indrivningskostnader som överstiger denna fasta ersättning och som uppkommit på grund av gäldenärens sena betalning.
- 5. Denna artikel ska vara tillämplig utan att det påverkar borgenärens rätt till annan ersättning.

Artikel 9

Ogiltiga avtalsvillkor och avtalsmetoder

- 1. Följande avtalsvillkor och avtalsmetoder ska vara ogiltiga:
 - a) Fastställande av en betalningstid som strider mot artikel 3.
 - b) Exkludering eller inskränkning av borgenärens rätt till den dröjsmålsränta som föreskrivs i artikel 5 eller rätt till den ersättning för indrivningskostnader som föreskrivs i artikel 8.
 - c) Förlängning av förfarandet för kontroll eller godkännande utöver vad som fastställs i artikel 3.3.
 - d) Avsiktlig fördröjning av eller avsiktligt hinder för skickandet av fakturan.
- 2. Medlemsstaterna ska säkerställa att lämpliga och effektiva medel finns för att få de avtalsvillkor och avtalsmetoder som avses i punkt 1 att upphöra.

3. De medel som avses i punkt 2 ska omfatta möjligheten för en organisation som officiellt är erkänd som företrädare för borgenärer eller organisationer som har ett legitimt intresse av att företräda företag att begära att ärenden prövas i domstol eller av behöriga administrativa organ.

Artikel 10

Återtagandeförbehåll

En borgenär ska behålla äganderätten till varorna tills full betalning erlagts om gäldenären och borgenären uttryckligen avtalat om ett återtagandeförbehåll innan varorna levererades.

Artikel 11

Insyn

1. Medlemsstaterna ska säkerställa insyn avseende de rättigheter och skyldigheter som fastställs i denna förordning, inbegripet genom att offentliggöra gällande dröjsmålsränta.
2. Kommissionen ska på internet offentliggöra gällande dröjsmålsräntor i medlemsstaterna.

Artikel 12

Indrivning av obestridda fordringar

1. Borgenärer ska erhålla en exekutionstitel, inbegripet genom ett påskyndat förfarande och oavsett skuldens storlek, inom 90 kalenderdagar från den dag då talan väcktes eller en ansökan ingavs vid domstol eller annan behörig myndighet, under förutsättning att skulden eller förfarandet inte bestrids.
2. Vid beräkning av den tidsfrist som avses i punkt 1 ska följande inte beaktas:
 - a) Tidsfristerna för delgivning av handlingar.
 - b) Varje försening som orsakats av borgenären.
3. Denna artikel ska inte påverka bestämmelserna i förordning (EG) nr 1896/2006.

Artikel 13

Verkställighetsmyndigheter

1. Varje medlemsstat ska utse en eller flera myndigheter som ansvarar för att genomdriva denna förordning (*verkställighetsmyndighet*).
2. Verkställighetsmyndigheterna ska i förekommande fall vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att betalningsfrister efterlevs.
3. Verkställighetsmyndigheterna ska samarbeta effektivt med varandra och med kommissionen och bistå varandra i undersökningar som har en gränsöverskridande dimension.
4. Verkställighetsmyndigheterna ska samordna sin verksamhet med andra myndigheter som ansvarar för att genomdriva annan unionslagstiftning eller nationell lagstiftning, inbegripet genom skyldigheter att utbyta information.
5. Verkställighetsmyndigheterna ska vidarebefordra de klagomål som inkommit vad gäller sena betalningar i jordbruks- och livsmedelssektorn till behöriga tillsynsmyndigheter enligt direktiv (EU) 2019/633.

Artikel 14

Verkställighetsmyndigheternas befogenheter

1. Verkställighetsmyndigheterna ska ha de resurser och den expertis som krävs för att utföra sina uppgifter och de ska ha följande befogenheter:
 - a) Befogenhet att inleda och genomföra undersökningar på eget initiativ eller på grundval av ett klagomål.
 - b) Befogenhet att kräva att borgenärer och gäldenärer tillhandahåller all information som krävs för att utföra undersökningar avseende sena betalningar i affärstransaktioner.
 - c) Befogenhet att genomföra oanmälda inspektioner på plats inom ramen för myndighetens undersökningar.
 - d) Befogenhet att fatta beslut i vilka en överträdelse av denna förordning konstateras och att kräva att gäldenären betalar dröjsmålsränta enligt vad som föreskrivs i artikel 5 eller att gäldenären ersätter borgenären enligt vad som föreskrivs i artikel 8.
 - e) Befogenhet att påföra, eller inleda förfaranden för att påföra, sanktionsavgifter och andra böter och interimistiska åtgärder omfattande de som begått överträdelsen.
 - f) Befogenhet att kräva att gäldenären ska upphöra med överträdelsen.
 - g) Befogenhet att offentliggöra de beslut som avses i d, e och f
2. Medlemsstaterna ska fastställa regler om sanktioner för överträdelse av bestämmelserna i denna förordning och vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de tillämpas. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.
3. Medlemsstaterna ska [senast .../utan dröjsmål] till kommissionen anmäla dessa regler och åtgärder samt utan dröjsmål anmäla varje efterföljande ändring som berör dem.

Artikel 15

Klagomål och konfidentialitet

1. Borgenärer får lämna in klagomål antingen till verkställighetsmyndigheten i den medlemsstat där de är etablerade eller till verkställighetsmyndigheten i de medlemsstater där gäldenärerna är etablerade. Den verkställighetsmyndighet som klagomålet lämnades in till ska vara behörig att genomföra denna förordning.
2. Organisationer som officiellt är erkända som företrädare för borgenärer eller organisationer som har ett legitimt intresse av att företräda företag ska ha rätt att lämna in klagomål till de verkställighetsmyndigheter som avses i artikel 13 på begäran av en eller flera av medlemmarna i deras medlemsorganisationer, om dessa medlemmar anser att de har drabbats av en överträdelse av denna förordning.
3. Om den klagande så begär ska verkställighetsmyndigheten vidta nödvändiga åtgärder för lämpligt skydd av den klagandes identitet. Den klagande ska ange alla uppgifter för vilka begäran om konfidentialitet görs.

4. Den verkställighetsmyndighet som mottar klagomålet ska underrätta den klagande inom en rimlig tidsperiod efter det att klagomålet har mottagits om hur den avser att följa upp klagomålet.
5. Om en verkställighetsmyndighet anser att det inte finns tillräckliga grunder för att vidta åtgärder med anledning av ett klagomål ska myndigheten underrätta den klagande om skälen till sitt beslut inom en rimlig tidsperiod efter det att klagomålet har mottagits.
6. Om en verkställighetsmyndighet anser att det finns tillräcklig grund för att vidta åtgärder med anledning av ett klagomål ska myndigheten inleda, genomföra och slutföra en utredning av klagomålet inom en rimlig tidsperiod.
7. Om en verkställighetsmyndighet kommer fram till att en gäldenär har överträtt denna förordning ska den kräva att gäldenären upphör med överträdelsen.

Artikel 16

Alternativ tvistlösning

1. Utan att det påverkar borgenärens rätt att lämna in klagomål enligt artikel 15, eller verkställighetsmyndigheternas befogenheter som fastställs i artiklarna 13, 14 och 15, ska medlemsstaterna främja en frivillig användning av effektiva och oberoende mekanismer för alternativ tvistlösning i syfte att lösa tvister mellan gäldenärer och borgenärer.
2. Mekanismer för alternativ tvistlösning för tvister rörande sen betalning ska uppmuntra parterna i en tvist att hitta en lösning själva, och ska vara snabba, effektiva och kostnadseffektiva, samtidigt som förtroendet och tilliten mellan parterna upprätthålls.

Artikel 17

Digitala verktyg, utbildning i kredithantering och finanskunskap

1. Medlemsstaterna ska i möjligaste mån använda digitala verktyg för att på ett effektivt sätt genomdriva denna förordning.
2. Medlemsstaterna ska säkerställa att små och medelstora företag har enkel tillgång till utbildning i verktyg för kredithantering och finanskunskap, vilket inbegriper användningen av digitala verktyg för betalningar i tid.

Artikel 18

Rapportering

Senast den [Publikationsbyrå: fyll i datum = fyra år efter dagen för ikraftträdandet av denna förordning] ska kommissionen lägga fram en rapport om genomförandet av denna förordning för Europaparlamentet och rådet.

Artikel 19

Upphävande

Direktiv 2011/7/EU ska upphöra att gälla.

Hänvisningar till det upphävda direktivet ska anses som hänvisningar till den här förordningen.

Artikel 20

Ikraftträdande och tillämpning

1. Denna förordning träder i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.
2. Den ska tillämpas från och med den [Publikationsbyrå: fyll i datum = tolv månader efter dagen för ikraftträdandet av denna förordning].
3. Affärstransaktioner som genomförs efter den dag då denna förordning börjar tillämpas ska omfattas av bestämmelserna i denna förordning, inbegripet där det underliggande avtalet har tecknats före den dagen.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Strasbourg den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande